

Міністерство освіти і науки України
Запорізький національний технічний університет
Наукова бібліотека

Формування екологічного світогляду
МОЛОДІ

Рекомендаційний покажчик літератури

Запоріжжя

2015

Формування екологічного світогляду молоді : рекомендаційний бібліографічний покажчик / укладач І. О. Міщенко. – Запоріжжя : НБ ЗНТУ, 2015. – 19 с.

Бібліографічний покажчик складено за матеріалами книг, статей з журналів українською та російською мовами за 1991-2015 роки (139 назв).

Укладач І. О. Міщенко

Комп'ютерний набір І. О. Міщенко

Екологічні проблеми, досягши планетарного масштабу, утворюють нову соціальну реальність. Їхнє розв'язання залежить першочергово від рівня екологічної культури населення. Екологічні знання, навички, переконання сьогодні особливо необхідні для виховання нового ціннісного ставлення до природи, розвитку світоглядної свідомості людини.

Ядром екологічного мислення та екологічно орієнтованого світогляду молоді повинно стати розуміння обмеженості планетарних ресурсів і необмеженості технічних можливостей людства щодо споживання, розуміння того, що біосфера певним чином організована і людство неспроможне встановити тотальний контроль над цією організацією і її штучне відтворення.

Екологічний світогляд є своєрідним виходом свідомості на рівень світоглядних проблем, пов'язаних з постановкою, усвідомленням та пошуком засобів подолання глобальних екологічних негараздів. Екологічний світогляд можна розглядати як універсальну систему поглядів на реальний світ і місце в ньому людини.

Уже тепер виявляються результати нового екологічного мислення, свідомості і культури - у всіх країнах спостерігається спалах екологічної законотворчості, що виражається в етичному ставленні до природи, що переростає у світовий рух політичного протесту проти її руйнування. Існують приклади екологічно культурного (ноосферного) ставлення до природи, яке є результатом екологізації процесу освіти та виховання молоді.

Метою бібліографічного покажчика «Формування екологічного світогляду молоді» є ознайомлення викладачів та студентів вищих навчальних закладів з організацією екологічної освіти та виховання, спрямованих на формування екологічної свідомості молоді, на її знання законів живої природи, розуміння суті взаємин живих організмів з навколишнім середовищем.

До покажчика входять книги, статті періодики, які є в науковій бібліотеці університету за період з 1991р. до 2015р. українською, російською та англійською мовами.

Матеріал розміщено за розділами, всередині кожного розділу – за алфавітом авторів та заголовків.

1. Екологічний світогляд молоді. Екологічна культура та виховання.

1. Акопян В. Екологічне самовиховання особистості / В. Акопян // Вища освіта України. – 2011. – № 3. – С. 67-73.
2. Акопян В. Феномен екологічної свідомості в царині сучасного наукового дискурсу : [поняття екологічної свідомості, її форми, типи] / В. Акопян // Вища освіта України. – 2011. – № 1. – С. 27-31.
3. Аналіз рівня готовності суспільства до розвитку екологічних аспектів корпоративної соціальної відповідальності / Ю. Іванова, І. Іванова, Н. Радченко, О. Федоренко // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2010. – № 6. – С. 46-50.
4. Артеменко О. Інформація як спосіб забезпечення екологічного захисту громадян / О. Артеменко, О. Яра // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – № 10. – С. 29-31.
5. Балусєва О. В. Особливості інформаційного забезпечення процесу екореконструкції великого міста / О. В. Балусєва // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2012. – № 1. – С. 45-49.
6. Балюк Г. Проблеми законодавчої регламентації та реалізації в Україні екологічної складової концепції сталого розвитку / Г. Балюк // Право України. – 2011. – № 2. – С. 85-94.
7. Бычкова Е. Ф. Виды экологической информации и способы ее предоставления / Е. Ф. Бычкова // Научные и технические библиотеки.-2008. – № 4. – С. 83-99.
8. Ващишин М. Проблеми екологізації законодавства України / М. Ващишин // Підприємництво, господарство і право. – 2011. № 12. – С. 115-118.
9. Виговська Т. В. Релігійні аспекти у процесі формування екологічної свідомості особистості / Т. В. Виговська // Екологічний вісник. – 2009. – № 2. – С. 23-25.
10. 5
В75 Вороновский Г. К. Избранные труды : в 5 т. Т. 2. Экологические аспекты энергетики / Г. К. Вороновский. – Харьков, 2003.
Гл. 1. Введение в круг экологических понятий и проблем : [экологические термины. Социоэкосистема. История развития. Экологические проблемы. Экологический кризис. Экологическое образование и воспитание]. – С. 1-54.
11. Всеукраїнська екологічна ліга запропонувала нові підходи до здійснення екологічної політики в Україні // Екологічний вісник. – 2010. – № 3. – С. 2-7.

12. 5 Г12 Гавриленко О. П. Екогеографія України : навчальний посібник : рек. МОНУ / О. П. Гавриленко. – Київ, 2008.
Розділ 2. Екологічне законодавство і право в Україні. – С. 82-109.
13. 5 Г65 Гончаренко М. С. Екологія людини: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів / М. С. Гончаренко, Ю. Д. Бойчук ; за ред. Н. В. Кочубей. – Суми ; Київ, 394 с.
Гл. 8. Основні стратегії виживання людської цивілізації в умовах екологічної кризи : [формування екологічної культури як основи неруйнівної поведінки людини в біосфері]. – С. 353-375.
14. Гродзинський Д. "Сьогодні вкрай необхідно плекати екологічну мораль" / Д. Гродзинський // Науковий світ. – 2010. – № 12. – С. 2-3.
15. Ч48(4Укр) Н73 Демешкант Н. А. Екологічний світогляд як невід'ємна складова загального світогляду особистості : [екологічна культура молоді. Екологічне мислення] // Нові технології навчання : науково-методичний збірник. Вип. 45. – Київ, 2006.– С. 147-151.
16. Ч21 Т39 Демиденко О. І. Екологічне виховання учнів в позаурочний час / О. І. Демиденко, Л. М. Поддубко // Тиждень науки. – Запоріжжя, 2008. – Т.3. - С. 14-16.
17. Демченко Н. В. Роль экологической культуры в воспроизводстве общества и человека : [значение экологической культуры] / Н. В. Демченко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 8. – С. 168-173.
18. Демченко Н. В. Экологический императив и ценности XXI века : [гармонизация отношений человека с окружающей природной средой] / Н. В. Демченко // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 5. – С. 110-116.
19. Дічек Н. П. Екофільна етика В. О. Сухомлинського: внесок українського педагога в закладання основ екологічної етики / Н. П. Дічек // Педагогіка і психологія. – 2013. – № 4. – С. 15-23.
20. Дромашко Л. Екологічна складова соціально-економічного розвитку міста / Л. Дромашко, С. Доценко // Економіст. – 2012. – № 6. – С. 37-39.
21. 5 Е45 Екологічне управління: підручник / В. Я. Шевчук, Ю. М. Саталкін, Г. О. Білявський та ін. – Київ : Либідь, 2004. – 432 с.
22. Ю7 Е90 Етика. Естетика : навч. посібник / І. Є. Волошко, Р. М. Вечірko, Т. С. Пітякова та ін. - 3-тє вид., без змін. – Київ, 2007.
Тема 3. Морально-етичні аспекти глобальних проблем сучасності : [екологічна поведінка і культура. Сучасний гуманізм. Життя, здоров'я як благо. Мораль і сучасність]. – С. 66-85.

23. Жулинський М. Навколишній світ як священна територія : [виховання обережного ставлення до природи] / М. Жулинський // Науковий світ. – 2011. – № 3. – С. 9-10.
24. Злочевський М. В. Національна екологічна політика: основні завдання / М. В. Злочевський // Екологічний вісник. – 2010. – № 5. – С. 5-7.
25. Кремечек Г. А. Формування екологічного світогляду молоді - запорука майбутнього / Г. А. Кремечек, С. Г. Терлецька // Безпека життєдіяльності. – 2010. – № 5. – С. 28-30.
26. 502 Крисаченко В. С. Екологія і культура : монографія
Е45 / В. С. Крисаченко, С. В. Кримський, М. А. Голубець ; АН УРСР, Ін-т філософії. – Київ : Наукова думка, 1991. – 260 с.
27. Лазаренко А. Співвідношення стану довкілля, здоров'я населення та природоохоронного законодавства як показник якісного забезпечення екологічної безпеки в Україні / А. Лазаренко // Право України. – 2008. – № 7. – С. 61-66.
28. Лазаренко Я. Формування еколого-правового світогляду суспільства як засіб подолання кризового стану природного середовища (етапи та їх особливості) / Я. Лазаренко // Право України. – 2006. – № 9. – С. 111-114.
29. Лемешева І. Б. Проблеми екології і роль бібліотек в екологічному вихованні населення / І. Б. Лемешева // Екологічний вісник. – 2008. – № 4. – С. 25-26.
30. Мальований М. С. Вплив екологічної свідомості населення на стан екологічної безпеки держави / М. С. Мальований, О. В. Харламова // Екологічний вісник. – 2012. – № 4. – С. 11-13.
31. У049(4Укр) Манів З. О. Регіональна економіка: навчальний посібник : рек.
М23 МОНУ / З. О. Манів, І. М. Луцький, С. З. Манів. – Львів, 2006, 2011.
Розділ IV. Економіка природокористування та охорони
наколишнього природного середовища. – С. 520-635.
32. Медяник Н. В. Национально-глобальные императивы устойчивого развития общества : [концепция устойчивого развития, основанная на сбалансированности экономической эффективности, социального благополучия и экологической безопасности] / Н. В. Медяник, И. С. Штапова // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 8. – С. 24-35.
33. Міжнародний досвід "зеленого" розвитку економіки : [узгодження економічного, соціального і екологічного розвитку] // Зовнішні справи. – 2010. – № 7-8. – С. 20-23.

34. Мовчан Я. І. Екомережа як інноваційний інструмент впровадження елементів екологічно збалансованого розвитку : [управління природними ресурсами. Формування національної екомережі] / Я. І. Мовчан // Екологічний вісник. – 2007. – № 5. – С. 11-12.
35. Олефіренко О. В. Пріоритетні напрями вдосконалення регіональної екологічної політики в сучасних умовах / О. В. Олефіренко // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2014. – № 3. – С. 109-116.
36. Пащенко О. В. Роль соціальних ініціатив дитячих природоохоронних організацій у становленні громадянина / О. В. Пащенко // Екологічний вісник. – 2015. – № 4. – С. 26-28.
37. Пруцакова О. Л. Духовно-світоглядні орієнтири екологічного виховного ідеалу / О. Л. Пруцакова // Екологічний вісник. – 2010. – № 6. – С. 6-8.
38. Рассадникова С. І. Політика формування екологічної інфраструктури в контексту впровадження "зеленої" економіки в Україні / С. І. Рассадникова // Екологічний вісник. – 2012. – № 2. – С. 10-11.
39. Романова К. И. Модели внедрения экологической культуры в образовательные и производственные учреждения / К. И. Романова // Социально-гуманитарные знания. – 2003. – № 5. – С. 106-113.
40. Семенюк Н. Екологічна культура - необхідний фактор безпечної перспективи розвитку суспільства / Н. Семенюк // Вища освіта України. – 2010. – № 2. – С. 14-21.
41. Синякевич І. М. Екологізація суспільного розвитку як інструмент подолання екологічних загроз / І. М. Синякевич // Регіональна економіка. – 2011. – № 4. – С. 14-20.
42. Скребець В. О. Екологічна свідомість в умовах наслідків техногенної катастрофи: форми прояву, деформації, адаптогенез / В. О. Скребець // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 3. – С. 21-25.
43. Стецюк К. В. Екологічна культура як джерело ціннісних орієнтацій освіти для збалансованого розвитку : [поняття "екологічна культура"] / К. Стецюк // Вища школа. – 2011. – № 7-8. – С. 96-103.
44. 5 С91 Сучасні екологічні проблеми та молодь : наук.-метод. збірник / під ред. В. М. Барякіна. – Запоріжжя : ЗДІА, 2001. – 262 с.
45. Терлецький В. К. Криза патріотичної та екологічної просвіти молоді як одна з найголовніших причин інфляції національної державності / В. К. Терлецький, А. Б. Філіпенко // Екологічний вісник. – 2014. – № 5. – С. 11-12.

46. Тимочко Т. В. Національний проект "Україна на шляху до "зеленого зростання" / Т. В. Тимочко // Екологічний вісник. – 2011. – № 1. – С. 4-5.
47. Український екологічний конгрес "Збалансований розвиток України - шлях до здоров'я і добробуту нації", Київ, 21 вересня 2007р. : [матеріали, виступи] // Екологічний вісник. – 2007. – № 5. – С. 2-9.
48. Філіпенко А. Б. Валеогічна культура і екологічне виховання / А. Б. Філіпенко // Екологічний вісник. – 2008. – № 1. – С. 22-24.
49. Черевко Л. А. Виховання екологічної свідомості та культури молодого покоління / Л. А. Черевко // Екологічний вісник. – 2013. – № 4. – С. 23-24.
50. Шевчук В. Я. Збалансований розвиток України - шлях до здоров'я і добробуту нації : [екологічна політика, сталий розвиток, екологічна культура] / В. Я. Шевчук // Екологічний вісник. – 2007. – № 5. – С. 4-6.
51. Шлімакова І. І. Програма еколого-психологічного тренінгу для старшокласників "Вісім кроків до природи" / І. І. Шлімакова // Практична психологія та соціальна робота. – 2013. – № 7. – С. 21-28. - Початок. Продовження у № 8 за 2013 р.
52. Шлімакова І. І. Програма еколого-психологічного тренінгу для старшокласників "Вісім кроків до природи" / І. І. Шлімакова // Практична психологія та соціальна робота. – 2013. – № 8. – С. 30-36. - Закінчення. Початок у № 7, 2013 р.
53. Юркович І. Роль церкви у збереженні довкілля : [виступ Архієпископа І.Юрковича на еколого-освітній конференції] / І. Юркович // Екологічний вісник. – 2010. – № 6. – С. 3-4.
54. Якимчук А. Ю. Сталий розвиток через призму управління збереженням біорізноманіття / А. Ю. Якимчук // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2013. – № 4. – С. 96-101.
55. Яницкий О. Н. Экологическая парадигма как элемент культуры : [взаимосвязь биосферы с социальной сферой] / О. Н. Яницкий // Социологические исследования. – 2006. – № 7. – С. 83-93.
56. Ярчук Г. Екологічне виховання: сутність та основні напрями / Г. Ярчук // Вища освіта України. – 2008. – № 2. – С. 91-97.
57. Яценко Л. В. Формування екологічної культури школярів у процесі позаурочної роботи / Л. В. Яценко // Педагогіка і психологія. – 2012. – № 4. – С. 48-52.

58. Kasianenko T. V. Grounding the approaches to estimation of ecologically oriented innovative development = Обґрунтування підходів до оцінювання рівня екологічно спрямованого інноваційного розвитку / T. V. Kasianenko, Y. I. Nagornyi // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 5. – Р. 313-320.
59. Kolodiychuk I. A. The current state of the regional environmental policy of Ukraine : [розглянуто питання інформаційного забезпечення регіональної екологічної політики України] / I. A. Kolodiychuk // Регіональна економіка. – 2015. – № 2. – Р. 90-95.

2. Організація екологічної підготовки у ВНЗ.

60. Багрова Л. А. Развитие образования в сфере экологической энергетики : [специалисты будущего. Квалификационная характеристика магистра] / Л. А. Багрова, В. А. Боков, А. С. Мазин // Екологічний вісник. – 2012. – № 1. – С. 15-16.
61. Ч48(4Укр) Н73 Білик Л. І. Технології застосування методів формування екологічної відповідальності студентів // Нові технології навчання: науково-методичний збірник. Вип. 44. – Київ, 2006.– С. 43-48.
62. Виговська Т. В. Сучасний стан та можливі перспективи екологічної підготовки майбутніх економістів на засадах сталого розвитку / Т. В. Виговська, О. П. Матеюк // Екологічний вісник. – 2010. – № 1. – С. 19-20.
63. Ч48 В54 Виховна робота зі студентською молоддю: навч. посібник / Т. Ю. Осипова, І. О. Бартенева, О. О. Біла та ін. ; за заг. ред. Т. Ю. Осипової. – Одеса, 2006.
§ 10. Сутність, завдання, форми екологічного виховання студентів // Виховна робота зі студентською молоддю. – Одеса, 2006. – С. 84-92.
64. Воронцова І. А. Формування природоохоронного світогляду у шкільної та студентської молоді / І. А. Воронцова, С. В. Влащенко, С. В. Разметаєва // Екологічний вісник. – 2010. – № 2. – С. 19-20.
65. Гавриленко О. П. Структура викладання екології у вищих навчальних закладах / О. Гавриленко // Вища школа. – 2012. – № 6. – С. 29-38.
66. Гнілуша Н. В. Професійна підготовка студентів педагогічних університетів до екологічної діяльності / Н. В. Гнілуша // Безпека життєдіяльності. – 2005. – № 12. – С. 32-35.
67. Гозак Н. О. Формування екологічної поведінки студентів-магістрів у процесі вивчення курсу "Наукові основи природоохоронної діяльності" / Н. О. Гозак, К. О. Гозак, О. С. Тарасова // Екологічний вісник. – 2013. – № 2. – С. 26-28.

68. Горін М. О. Екологізація аграрної освіти та формування екологічної свідомості молоді (досвід Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва) / М. О. Горін, О. М. Нагорнюк // Екологічний вісник. – 2009. – № 1. – С. 21-23.
69. Горяна Л. Г. Посилення процесуальної сторони формування у студентської молоді екологічної культури та здоров'я / Л. Г. Горяна // Безпека життєдіяльності. – 2008. – № 7-8. – С. 15.
70. Демідова Ю. Є. Проблеми соціальної та екологічної безпеки життя і діяльності як чинник якості інженерної освіти / Ю. Є. Демідова // Теорія і практика управління соціальними системами : філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2015. – № 3. – С. 45-49.
71. Кофанова О. В. Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів-екологів засобами інформаційно-комунікаційних технологій / О. Кофанова // Вища школа. – 2012. – № 8. – С. 72-87.
72. Кофанова О. В. Діагностування навчальних досягнень студентів-екологів із дисциплін хімічного спрямування з позицій компетентнісного і модульно-рейтингового підходів : [методика визначення рейтингу навчальних досягнень] / О. В. Кофанова // Педагогіка і психологія. – 2012. – № 3. – С. 11-22.
73. Кофанова О. В. Порівняння хімічної складової програм підготовки майбутніх бакалаврів-екологів у деяких технічних ВНЗ України, університетах Австралії та Нової Зеландії / О. Кофанова // Вища освіта України. – 2011. – № 4. – С. 95-104.
74. Кофанова О. В. Посилення мотивації і творчої складової навчання майбутніх екологів за допомогою інноваційних засобів / О. Кофанова // Вища освіта України. – 2015. – № 2. – С. 74-81.
75. Кофанова О. В. Системно-синергетичний підхід до моделювання компетентнісно орієнтованої методичної системи хімічної підготовки майбутніх інженерів-екологів / О. Кофанова // Вища освіта України. – 2012. – № 3. – С. 66-74.
76. Кофанова О. В. Хімічна підготовка майбутніх фахівців-екологів - важливий напрям забезпечення екологічної безпеки країни / О. В. Кофанова // Педагогіка і психологія. – 2011. – № 4. – С. 46-55.
77. Кофанова О. В. Хімічні основи формування валеологічних знань та здорового способу життя у студентів-екологів / О. Кофанова // Вища школа. – 2015. – № 2-3. – С. 78-86.
78. Кофанова О. В. Якісні та кількісні аспекти хімічної підготовки студентів-екологів у ВНЗ Канади та США / О. Кофанова // Вища школа. – 2012. – № 2. – С. 30-41.

79. Кузьмінський Є. Освітні аспекти формування єдиного біоенергетичного простору України : [професійна підготовка екобіотехнологів. Динаміка зміни чисельності студентів у 2004-2011 роках] / Є. Кузьмінський, К. Щурська // Вища освіта України. – 2013. – № 2. – С. 79-84.
80. Лазаренко Л. М. Основні напрями розвитку педагогічних досліджень щодо екологічного навчання у вищій школі та післядипломній освіті / Л. М. Лазаренко, В. В. Дивак // Безпека життєдіяльності. – 2008. – № 7-8. – С. 40-42.
81. Онопрієнко В. Досвід, професійні вміння і навички екологічного виховання в системі практичної підготовки аграріїв / В. Онопрієнко // Вища освіта України. – 2010. – № 4. – С. 78-86.
82. 5
О-75 Основи екології та екологічного права : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / Ю. Д. Бойчук, М. В. Шульга, Д. С. Цалін, В. І. Дем'яненко ; за ред. Ю. Д. Бойчука, М. В. Шульги. - 2-ге вид., випр. і доп. – Суми; Київ : Університетська книга: Княгиня Ольга, 2005. – 368 с.
83. 502.3
О-92 Охрана окружающей среды и рациональное использование природных ресурсов : всеукр. студ. науч. конференция № 5, 1995 / 5-я Всеукраинская студенческая науч. конференция "Охрана окружающей среды и рациональное использование. – Донецк, 1995. – 200 с.
84. Париш Н. Інформаційно-аналітичні та просвітницькі технології у формуванні екологічної культури студентів інженерно-педагогічних спеціальностей : [види навчальних технологій. Поняття, мета, етапи педагогічного дискурсу] / Н. Париш // Вища освіта України. – 2013. – № 4. – С. 86-93.
85. Ч48
П24 Педагогіка вищої школи : навч. посібник / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова, І. О. Бартенєва ; за ред. З. Н. Курлянд. - 2-ге вид., перероб. і доп. - Київ, 2005.
Розд. 5.4. Екологічне виховання студентської молоді : [процес формування екологічної свідомості]. – С. 382-394.
86. Плахотнюк О. Формування у студентів екологічної культури як засіб гуманізації відносин з природою : [поняття "екологічна культура", його складові. Геоєкологія. Формування у студентів екологічних знань] / О. Плахотнюк // Безпека життєдіяльності. – 2008. – № 9-10. – С. 22-25.
87. Позняк Е. Наукова школа захисту довкілля : [розвиток екологічної експертології в Київському національному університеті ім. Т. Шевченка. Екологічна безпека, екологічна рівновага] / Е. Позняк // Віче. – 2006. – № 23-24. – С. 41-43.

88. Попова І. Формування екологічної свідомості студентів вищих навчальних закладів / І. Попова // Вища освіта України. – 2015. – № 2. – С. 89-94.
89. Порєв В. Організація навчально-наукової діяльності кафедри "Наукові, аналітичні та екологічні прилади і системи" : [екологія і освіта] / В. Порєв // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2010. – № 1. – С. 42-48.
90. Ч48 Р49 Рідей Н. М. Ступенева підготовка екологів: теорія і практика: монографія / Н. М. Рідей ; за ред. Д. О. Мельничука. - 2-ге вид., перероб. і доп. – Херсон : Олді-плюс, 2011. – 650 с.
91. Рудишин С. Д. Біологічна складова професійної підготовки еколога у вищій школі: запитання та відповіді / С. Рудишин // Вища школа. – 2011. – № 5-6. – С. 71-81.
92. Рудишин С. Д. Методологічна основа формування змісту професійного навчання й виховання студентів-екологів у вищій школі / С. Д. Рудишин // Педагогіка і психологія. – 2009. – № 3. – С. 47-55.
93. Скиба Ю. А. Методичні аспекти формування еколога-економічних знань, умінь та навичок у студентів-екологів вищих навчальних закладів України / Ю. А. Скиба, О. М. Лазебна // Екологічний вісник. – 2010. – № 5. – С. 28-29.
94. Скиба Ю. А. Формування у майбутніх екологів вмінь практичної реалізації принципів збалансованого розвитку : [методика організації практичного заняття "Реалізація принципів збалансованого розвитку"] / Ю. А. Скиба // Екологічний вісник. – 2013. – № 2. – С. 23-25.
95. Старовойтенко Н. В. Реалізація міждисциплінарного підходу до формування екологічної свідомості студентів технічного ВНЗ / Н. В. Старовойтенко, Н. М. Фоміна // Екологічний вісник. – 2015. – № 5. – С. 25-28.
96. Стецюк К. В. Поетапне формування екологічної культури майбутніх фахівців аграрної школи : [п'ять етапів формування екологічної культури в процесі навчання] / К. Стецюк // Вища школа. – 2012. – № 2. – С. 74-79.
97. Стецюк К. В. Екологічні основи освіти майбутніх аграріїв / К. В. Стецюк // Екологічний вісник. – 2011. – № 2. – С. 21-23.
98. 5 Т30 Тези VIII Всеукраїнської наукової конференції студентів, магістрів та аспірантів "Сучасні проблеми екології та геотехнологій", 23-25 березня 2011 року. – Житомир : ЖДТУ, 2011. – 288 с.- Укр., рос. мовами

99. Ч48(4Укр) Т33 Теоретичні засади моніторингу якості вищої природничої та інженерної освіти: монографія / К. В. Корсак, Ю. К. Корсак, З. Є. Тарутіна та ін. – Київ : Педагогічна думка, 2012. – 208 с.
100. Фоміна Н. М. Громадська екологічна діяльність у вищих навчальних закладах як обов'язкова складова неперервної екологічної освіти / Н. М. Фоміна, Н. І. Сквояк, М. І. Сквояк // Екологічний вісник. – 2009. – № 3. – С. 29-30.
101. Фоміна Н. М. Особливості екологічної освіти та виховання студентської молоді / Н. М. Фоміна // Екологічний вісник. – 2010. – № 1. – С. 18-19.
102. Швядкий О. В. Формирование экологического мировоззрения у студентов медицинского профиля - требование современности / О. В. Швядкий, Е. Г. Коваленко, А. Ю. Сергиенко // Екологічний вісник. – 2012. – № 1. – С. 13-14.
103. Ч481 Э40 Экологическое образование и воспитание в технических вузах : проблемы, поиски, решения, перспективы: сборник научно-метод. трудов. – Киев : УМК ВО, 1991. – 280 с.

3. Сучасні тенденції в системі екологічної освіти.

104. Акоюн В. Основні чинники формування екологічної свідомості особистості / В. Акоюн // Вища освіта України. – 2011. – № 2. – С. 41-47.
105. Бабічин Ю. Ю. Роль екологічної освіти у збереженні біологічного різноманіття національного природного парку "Синевир" / Ю. Ю. Бабічин // Екологічний вісник. – 2015. – № 4. – С. 10-11.
106. Бабченко Р. П. Екоосвіта в інтересах збалансованого розвитку промислового міста / Р. П. Бабченко // Екологічний вісник. – 2009. – № 2. – С. 26.
107. Белан В. Ю. Всеукраїнський урок екологічних знань: ініціатива громадських організацій / В. Ю. Белан, О. В. Пащенко, О. Р. Алієва // Екологічний вісник. – 2012. – № 5. – С.35-36.
108. Білявський Г. О. Екологізація освіти - важливий напрям екологізації економіки : [екологія і освіта. Екологія і економіка] / Г. О. Білявський, Т. В. Саєнко, О. В. Пащенко // Екологічний вісник. – 2010. – № 1. – С. 16-17.
109. Боброва Е. Механизмы "зеленой" стратегии: новое в экологическом просвещении / Е. Боброва // Библиотека. – 2006. – № 1. – С. 33-36.

110. Боголюбов В. М. Компетентісний підхід до розроблення навчальних програм у системі освіти для сталого розвитку : [екологічна освіта та виховання] / В. Боголюбов // Екологічний вісник. – 2012. – № 3. – С. 19-21.
111. Бондар О. І. Світові тенденції в екологічній освіті : [екологічна освіта та виховання] / О. І. Бондар, Т. В. Саєнко // Екологічний вісник. – 2006. – № 4. – С. 18-22.
112. Буяльська Н. П. Екологізація освіти - основа сталого розвитку / Н. П. Буяльська, С. Д. Цибуля, І. А. Костенко // Екологічний вісник. – 2012. – № 2. – С. 12-13.
113. Гадючко Т. М. Екологічна освіта та наука. Неформальна екологічна освіта через проектну діяльність (з досвіду роботи загону "Вартівець" Олександрівської гімназії імені Б.Д. Грінченка Перевальської РДА Луганської обл.) / Т. М. Гадючко, І. В. Ярченко // Екологічний вісник. – 2012. – № 2. – С. 14-15.
114. Геревич О. Проблеми екологічної освіти та виховання молоді в контексті сталого (збалансованого) розвитку / О. Геревич // Екологічний вісник. – 2015. – № 4. – С. 4-6.
115. Гетьман В. І. Екологічна стежка у національному природному парку як інструмент освітньо-виховної роботи : [на прикладі Мезинського національного парку в Чернігівській області] / В. І. Гетьман // Екологічний вісник. – 2013. – № 1. – С. 9-13.
116. Гірник О. Екологія в контексті гуманітарних і природничих наук / О. Гірник // Екологічний вісник. – 2008. – № 3. – С. 15-17.
117. Гринів Л. С. Розвиток еколого-економічної науки та освіти: нові вимоги, тенденції, пріоритети / Л. С. Гринів // Екологічний вісник. – 2010. – № 2. – С. 20-21.
118. 5
Д18 Данилишин Б. М. Економіка природокористування : підручник для студентів вищ. навч. закладів / Б. М. Данилишин, М. А. Хвесик, В. А. Голян. – Київ : Кондор, 2010. – 465 с.
119. Дем'янюк О. Й. Екологічна освіта як складова природоохоронних знань суспільства / О. Й. Дем'янюк // Екологічний вісник. – 2008. – № 1. – С. 20-21.
120. 5
Д46 Димань Т. М. Екологія людини : підручник : затв. МОНУ / Т. М. Димань. – Київ, 2009.
12.3. Екологічна освіта і виховання як духовно-моральна альтернатива : [екологічна свідомість. Екологічна етика і гуманізм. Екологічна культура, освіта і виховання]. – С. 352-362.

121. Крижановська О. Т. Еколого-освітня та рекреаційна діяльність на території національного природного парку "Голосіївський" у контексті збалансованого (сталого) розвитку / О. Т. Крижановська, О. В. Волохова, Т. Д. Радченко // Екологічний вісник. – 2012. – № 1. – С. 11-12.
122. Куценко В. Освіта: місце і роль у формуванні нового екологічного мислення в контексті вимог здорового життєвого середовища / В. Куценко // Екологічний вісник. – 2009. – № 2. – С. 9-10.
123. Лисакова І. В. Гуманізація екологічної освіти: крок до освіти для збалансованого розвитку / І. В. Лисакова // Екологічний вісник. – 2011. – № 6. – С. 26-27.
124. Мельник Л. Г. Передумови ефективності освітніх трансформацій у контексті сталого розвитку на основі формування екополісу : [освіта і сталий розвиток. Зміст освітніх трансформацій] / Л. Г. Мельник, О. В. Шкарупа // Екологічний вісник. – 2012. – № 4. – С. 14-15.
125. 5
М74 Моделювання і прогнозування стану довкілля : підручник для студ. вищ. навч. закл. : затв. МОНУ / В. І. Лаврик, В. М. Боголюбов, Л. М. Полетаєва та ін. ; за ред. В. І. Лаврика. – Київ : Академія, 2010. – 397 с.
126. Онопрієнко В. Оновлення змісту екологічної освіти як педагогічна освіта / В. Онопрієнко // Вища освіта України. – 2010. – № 2. – С. 44-51.
127. Положення про екологічну освітньо-виховну роботу установ природно-заповідного фонду : [затверджено Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України 26.10.2015 р. № 399] // Офіційний вісник України. – 2015. – № 95, грудень. – С. 74-80.
128. Ю9
П86 Психологія : учебник для гуманитарных вузов / под ред. В. Н. Дружинина. – Санкт-Петербург, 2007.
Часть IX. Экологическая психология: [предмет, история. Психологические эффекты взаимодействия человека и среды]. – С. 580-588.
129. Пустовіт Н. А. Визначення потреб України в освіті в інтересах сталого розвитку : [екологічна освіта і виховання] / Н. А. Пустовіт // Екологічний вісник. – 2006. – № 6. – С. 18-19.
130. Рудишин С. Д. Зміст екологічної освіти : логіко-психологічне дослідження / С. Рудишин // Науковий світ. – 2011. – № 6. – С. 12-14.
131. Рудишин С.Д. Філософські основи екологічної освіти: генезис, сучасні тенденції розвитку / С. Рудишин // Філософія освіти. – 2011. – № 1-2. – С. 375-389.

132. Саєнко Т. Нова парадигма розвитку української освіти у ХХІ столітті : [роль освіти у сталому розвитку. Нові підходи до розвитку екологічної освіти і культури] / Т. Саєнко, О. Познанська // Вища освіта України. – 2008. – № 2. – С. 18-26.
133. Скиба Ю. А. Зміст і структура екологічної освіти в контексті сталого розвитку / Ю. А. Скиба, О. М. Лазєбна, М. М. Скиба // Екологічний вісник. – 2011. – № 1. – С. 25-26.
134. Слепченко А. А. Громадяни України мають право на одержання екологічної освіти / А. А. Слепченко // Екологічний вісник. – 2012. – № 4. – С. 32-33.
135. Стегній О. Предметне поле соціології довкілля : [екологічна соціологія] / О. Стегній // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2008. – № 3. – С. 55-72.
136. 5 Федоренко О. І. Основи екології : підручник / О. І. Федоренко, О. І. Бондар, А. В. Кудін. – Київ : Знання, 2006. – 543 с.
- Ф33
137. Федоренко О. І. Питання екологічного виховання та освіти населення / О. І. Федоренко, Т. В. Тимочко, В. Н. Ткач // Екологічний вісник. – 2005. – № 3. – С. 16-18.
138. Шульга О. О. Екологічна освіта та її пріоритети у національних природних парках (на прикладі Ічнянського НПП) / О. О. Шульга // Екологічний вісник. – 2006. – № 5. – С. 22-23.
139. Ясинська А. Сучасні тенденції в державному управлінні системою екологічної освіти в Україні / А. Ясинська // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. – 2008. – № 1. – С. 178-184.

Авторський покажчик.

Акопян В.....	1, 2, 104	Дивак В. В.....	80
Алієва О. Р.....	107	Димань Т. М.....	120
Артеменко О.....	4	Дічек Н. П.....	19
Бабічин Ю. Ю.....	105	Доценко С.....	20
Бабченко Р. П.....	106	Дромашко Л.....	20
Багрова Л. А.....	60	Жулинський М.....	23
Балуєва О. В.....	5	Злочевський М. В.....	24
Балюк Г.....	6	Іванова І.....	3
Бартенева І. О.....	63, 85	Іванова Ю.....	3
Белан В. Ю.....	107	Коваленко Е. Г.....	102
Біла О. О.....	63	Корсак К. В.....	99
Білик Л. І.....	61	Корсак Ю. К.....	99
Білявський Г. О.....	21, 108	Костенко І. А.....	112
Боброва Е.....	109	Кофанова О. В.....	71,72,73,74,75,76,77,78
Боголюбов В. М.....	110, 125	Кремечек Г. А.....	25
Бойчук Ю. Д.....	13, 82	Крижановська О. Т.....	121
Боков В. А.....	60	Кримський С. В.....	26
Бондар О. І.....	111, 136	Крисаченко В. С.....	26
Буяльська Н. П.....	112	Кудін. А. В.....	136
Бычкова Е. Ф.....	7	Кузьмінський Є.....	79
Ващишин М.....	8	Курлянд З. Н.....	85
Вечірко Р. М.....	22	Куценко В.....	122
Виговська Т. В.....	9, 62	Лаврик В. І.....	125
Влащенко В. С.....	64	Лазаренко А.....	27
Волохова О. В.....	121	Лазаренко Л. М.....	80
Волошко І. Є.....	22	Лазаренко Я.....	28
Вороновський Г. К.....	10	Лазебна О. М.....	93, 133
Воронцова І. А.....	64	Лемешева І. Б.....	29
Гавриленко О. П.....	12, 65	Лисакова І. В.....	123
Гадючко Т. М.....	113	Луцький І. М.....	31
Геревич О.....	114	Мазинов А. С.....	60
Гетьман В. І.....	115	Мальований М. С.....	30
Гірник О.....	116	Манів З. О.....	31
Гнілуша Н. В.....	66	Манів. С. З.....	31
Гозак К. О.....	67	Матеюк О. П.....	62
Гозак Н. О.....	67	Медяник Н. В.....	32
Голубець М. А.....	26	Мельник Л. Г.....	124
Голян В. А.....	118	Мовчан Я. І.....	34
Гончаренко М. С.....	13	Нагорнюк О. М.....	68
Горін М. О.....	68	Олефіренко О. В.....	35
Горяна Л. Г.....	69	Онопрієнко В.....	81, 126
Гринів Л. С.....	117	Осипова Т. Ю.....	63
Гродзинський Д.....	14	Париш Н.....	84
Данилишин Б. М.....	118	Пашенко О. В.....	36, 107, 108
Демешкант Н. А.....	15	Пітякова Т. С.....	22
Демиденко О. І.....	16	Плахотнюк О.....	86
Демідова Ю. Є.....	70	Поддубко Л. М.....	16
Демченко Н. В.....	17, 18	Познанська О.....	132
Дем'яненко В. І.....	82	Позняк Е.....	87
Дем'янюк О. Й.....	119	Полєтасва Л. М.....	125

Попова І.....	88	Яра О.....	4
Порєв В.....	89	Ярченко І. В.....	113
Пруцакова О. Л.....	37	Ярчук Г.....	56
Пустовіт Н. А.....	129	Ясинська А.....	139
Радченко Н.....	3	Яценко Л. В.....	57
Радченко Т. Д.....	121	Kasianenko T. V.....	58
Разметаєва С. В.....	64	Kolodiychuk I. A.....	59
Рассадникова С. І.....	38	Nagornyi Y. I.	58
Рідей Н. М.....	90		
Романова К. И.....	39		
Рудишин С. Д.....	91, 92, 130, 131		
Саєнко Т. В.....	108, 111, 132		
Саталкін Ю. М.....	21		
Семенова А. В.....	85		
Семенюк Н.....	40		
Сергиєнко А. Ю.....	102		
Синякевич І. М.....	41		
Сквояк М. І.....	100		
Сквояк Н. І.....	100		
Скиба М. М.....	133		
Скиба Ю. А.....	93, 94, 133		
Скребець В. О.....	42		
Слепченко А. А.....	134		
Старовойтенко Н. В.....	95		
Стегній О.....	135		
Стецюк К. В.....	43, 96, 97		
Тарасова О. С.....	67		
Тарутіна З. Є.....	99		
Терлецька С. Г.....	25		
Терлецький В. К.....	45		
Тимочко Т. В.....	46, 137		
Ткач В. Н.....	137		
Федоренко О. І.....	3, 136, 137		
Філіпенко А. Б.....	45, 48		
Фоміна Н. М.....	95, 100, 101		
Харламова О. В.....	30		
Хвесик М. А.....	118		
Хмелюк Р. І.....	85		
Цалін Д. С.....	82		
Цибуля С. Д.....	112		
Черевко Л. А.....	49		
Швйдкий О. В.....	102		
Шевчук В. Я.....	21, 50		
Шкарупа О. В.....	124		
Шлімакова І. І.....	51, 52		
Штапова И. С.....	32		
Шульга М. В.....	82		
Шульга О. О.....	138		
Щурська К.....	79		
Юркович І.....	53		
Якимчук А. Ю.....	54		
Яницький О. Н.....	55		

Зміст

Вступ.....	3
1. Екологічний світогляд молоді. Екологічна культура та виховання.....	4
2. Організація екологічної підготовки у ВНЗ.....	9
3. Сучасні тенденції в системі екологічної освіти.....	13
Авторський покажчик.....	17